

fegyveresen fog beleavatkozni a nyugatmagyarországi kérdés megoldásába, ha a felkelőktől hamarosan meg nem tisztítják az átcsatolandó területet. E forrás szerint Foch marsallnak nagy szerepe lesz a kérdés katonai megoldásában. Ő fogja a katonai előkészületeket vezetni. A tábornok a katonai műveletek irányításával Wygod tábornokot bízta meg.

Jugoszlávia még mindig nem mondott le arról, hogy delegátusát elküldje Velencébe. Pasics azonkívül az albán és a magyar kérdéssel fog tárgyalni a nagykövetség tanácsával. A jugoszláviai mozgósítást már ténylegesen végre is hajtják. A bécsi jugoszláv követség felhívta az Ausztria területén élő jugoszláv állampolgárokat, hogy október 31-ig jelentkezzenek a követségen. Nem titkolják, hogy

mozgósítási intézkedésekről van szó, amely elsősorban az albán helyzetre, azonkívül a nyugatmagyarországi helyzetre vonatkozik.

Jugoszlávia az esetleges nyugatmagyarországi akcióban Wrangel csapatait fogja felhasználni. Jugoszlávia területén a Wrangel-hadsereg feloszlása óta nagy orosz csapatok vannak. Ezeket a csapatokat most a megszállott vendterületekre szállítják. Hír szerint Wrangel október 10-én Belgrádba érkezik.

A „Tribuna” írja, hogy Renner volt osztrák kancellár Prágában tartózkodik, ahol kormánykörökkel tárgyal a nyugatmagyarországi eseményekről. Kormányközön kívül a cseh szocialista párt vezetőivel is tárgyalásokat folytat.

A magyar felkelők pusztatéz és gépfegyvertéz aint tartották Bruckot.

Az osztrák kormány sürgősen óvás emelt az antanthatalmaknál a felkelők agresszív magatartása miatt. A Szászvárnál táborozó népfelkelők előretolt előőrséi a lajtajfalusi osztrák csapatokkal összeütköztek. Az erősebb magyar járőr megtámadta az osztrák őrséget, amelyet visszavert. A legutóbbi lajtajfalusi harcokban elesett két magyar felkelő hőstestét Budapestre szállították.

Pándorfalvánál még mindig nagy felkelő csapatrészek állnak harcra készenlétben.

Az osztrák határcsapatokat megerősítették, hogy a Bruckba való betörést megakadályozzák. A Brucknál lefolytatott harcokban az osztrák csapatok visszaverték a magyar felkelő csapatokat, amelyek heves harcok után a Fertő tóig menekültek. Az osztrák csapatok sietve annak tulajdonítható, hogy az osztrák határcsapatokat rendkívül megerősítették.

A lengyel-orosz helyzet nem veszélyes

Genf, október 8. Ashenasy, Lengyelország népszövetségi delegátusa nyilatkozott a lengyel-orosz feszültségről és a következőket mondta: — Határozatlan megcáfolatom a helyzet kiélezettségéről szóló híreket. Lengyelország nem kíván most, mint a rigai szerződés betartását. A szerződés megtartása már meg is kezdődött. Arról van szó, hogy a Lengyelországnak átengedendő javak szállítása gyorsabb tempóban történjék. Attól, hogy Lengyelország és Oroszország közt háborúra kerüljön a sor, még igen messze vagyunk. Sőt magától a helyzet komoly élezettségétől is. Egyelőre arra törekedünk, hogy a két ország közt minél szorosabb gazdasági kapcsolat támadjon.

A bécsi drágaság

Bécs, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Bécsben a drágaság következtében nyomozó a hangulat. Erendeltek az éjjeli mutatók bezárását. A hatóságok az árdrágítókkal szemben a legnagyobb szigorral járnak el.

Hír Prónay elleni merényletről

Budapest, okt. 7. A „Vasvármegye” című lap írja, hogy a hírhedt Prónay Pal alezredést Felsőőrön gróf Festetics megölte. A híresztelést Budapestben megcáfolják.

Ponikóvszki lengyel miniszterelnök tanácskozásai a zsidó képviselők klubjával

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Varsó, október 7. Ponikóvszki új lengyel miniszterelnök a napokban magához kérte dr. Thon zsidó nemzeti képviselőt és vele több óra hosszat tanácskozott. A miniszter sajnálatának adott kifejezést, hogy dr. Thor távolléte miatt (a karlsbadi cionista konferencián volt) az egyes pártvezérekkel folytatott tanácskozásai során vele nem beszélhetett és kifejezést adott óhajának, hogy a zsidó képviselők klubjával is állandó érintkezést akar fenntartani. Kijelentette, hogy legfőbb törekvése az ország külső és belső békéjének helyreállítása, amely utóbbihoz szorosan odatartozik a zsidókérdés megoldása is. A miniszterelnök azt akarja, hogy a lengyel alkotmány ne csak írott malaszt maradjon, hanem ugyiszlván az egész lakosság véérébe menjen át.

Dr. Thon kijelentette a miniszterelnöknek, hogy a zsidók nem kívánnak semmi mást, csupán az alkotmány keresztültvitelét, azaz a zsidóság tényleges és teljes egyenjogúsítását. Dr. Thon egy csomó aktuális kérdésről is referált, így többek között az idegenkérdésről, az agrárreform keresztültviteléről, a zsidó földbérlok tömeges kiemmeléséről, a hitközségi autonómia és a zsidó iskolák kérdéséről és végül

a cionista szervezet legalizálásáról.

A miniszterelnök jegyzékét készítette dr. Thon javaslatairól és megígérte, hogy alapos tanulmányozás után igyekezni fog azokat kedvezően elintézni.

Dr. Thon kihallgatása után a miniszterelnök kívánsága szerint a zsidó parlamenti klub részletes memorandumot nyújtott be a kormányhoz. A memorandum mindenekelőtt rámutat arra, hogy a zsidó parlamenti klub valamennyi előző kormányknak is benyújtott már hasonló memorandumokat, sajnos teljesen eredménytelenül. A zsidó képviselők főbb követelése a következők:

A lengyel parlamentben törvény hozandó arról, hogy az összes speciális zsidó adók, amelyek kizárólag a zsidó lakosságot terhelik, azonnal lefüggesztessenek. Ugyancsak törvényhozással kell biztosítani, hogy a zsidók Lengyelország összes tartományaiban a többi polgárokkal egyenjogúsítsanak. A munkaidőt olyképen kell szabályozni, hogy azok a zsidó kereskedők, akik szombaton és más ünnepeken nem dolgoznak, vasárnap és keresztény ünnepeken nyithassák üzleteiket. Az iskolákérdést a versaillesi békeszerződés kisebbségi határozatai szerint kell megoldani, olyképen, hogy

a zsidó nemzeti iskolák fenntartásához az állam megfelelő összeggel járuljon hozzá.

Végül követeli a memorandum a hitközségek autonómiájának törvényhozással való biztosítását, mint olyan testületeket, melyek egyedüli képviselői a zsidó nemzeti kisebbségnek. A memorandum befejező sorai így szólnak:

— Reméljük, hogy a miniszterelnök ur, miként Thon képviselő előtt kifejtette, hajlandó lesz az itt felsorolt kívánságokat figyelembe venni és megvalósítani. Reméljük, hogy a miniszterelnök ur megemlíti majd ezeket parlamenti expozéjában is, azzal a megjegyzéssel, hogy a lengyel kormány szakitani akar a zsidókérdésben, az elhallgatás és az ignorálás eddigi politikájával és erős elhatározása, hogy a zsidó nemzeti kisebbséggel szemben való magatartását a lengyel alkotmány és a békeszerződés rendelkezéseire fogja igazítani. Reméljük, hogy a lengyel politikában egy új korszak indul meg, az igazság és a mégertes kurzusá, mely a zsidókat a többi nemzetiséggel teljesen egyenjogúknak fogja elismerni.

Ponikóvszki miniszterelnök pár nappal később csakugyan megtartotta expozéját a parlamentben, de a nemzetiségi kérdést mindössze a következő lakonikus rövidségű mondatokkal érintette.

— Az állam rendjének és békéjének legfőbb garanciája, hogy az egész lakosság teljes mértékben élvezze mindazon szabadságokat és jogokat, melyeket az alkotmány számukra biztosít. A kormány törekedni fog ezt megvalósítani, amennyiben minden tisztviselőjétől megköveteli, hogy ügyeljenek azokra az alkotmány szerű garanciákra, melyeket a parlament az összes polgároknak vallásra és nemzetiiségre való tekintet nélkül megadott.

A miniszterelnök expozéjával egy napon tartották a lengyelországi katolikusok konferenciájukat, amelyen egy kis izelítőt adtak abból, hogyan akarják ők az egyenjogúsítást megvalósítani. Határozataik tömegéből három pontot szentelnek a zsidókérdésnek, amelyek közül az első leszögezi, hogy a zsidók veszedelmeseek a lengyel államra és ezért a nagytiszteletű katolikus papságot felszólítják, hogy óva intsek a katolikus tömegeket a zsidókkal való érintkezéstől. A második pont megállapítja, hogy a zsidók egyre növekvő befolyással a kereszt letörésére törekuszenek s ezért törvényhozással kell megakadályozni a zsidó befolyás növekedését. A harmadik pont követelés a kormányhoz, hogy távolítsa el azonnal az országból mindazon zsidókat, akik jogtalanul tartózkodnak itt.

Aláírták a wiesbadeni egyezményt

A francia sajtó kritikája — Japán ragaszkodik keleti érdekeihez — Élénkülték a harcok a kisázsiai fronton

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Berlin, okt. 7. Loucheur és Rathenau ismét találkoztak Wiesbadenben, ahol tegnap aláírták az egyezményt, amely az elpusztított francia területek újjáépítésének kérdését szabályozza. Az egyezmény megállapítja, hogy az újjáépítési kötelezettség nagyrésztben természetbeni szolgáltatásokkal történik. Az újjáépítési adminisztrációs részét francia és német vállalkozók végzik. Az egyezmény pontosan megállapítja annak a szervezetnek a kereteit és működési formáját, amely az újjáépítési munkákat végezni fogja. Voltaképpen két szervezet működik: egy német és egy francia. A francia szervezet rendeli meg a szállítandó árut az azok részére, akik a kárpótlásra jogosultak. A német szervezet gondoskodik a rendelkezés teljesítéséről és a szállításról. A német iparosok a szállított árukért papírmárkat fognak kapni. A francia sajtó meglepedéssel tárgyalja a wiesbadeni egyezmény határozatait. Dicséri Loucheur és elismeréssel nyilatkozik Rathenauról.

A „Daily Express” a washingtoni konferenciával foglalkozik. Ezzel kapcsolatban írja, hogy Bonar Law és Balfour nem fogadták el a konferenciára a delegátusi megbizatást. Valószínűleg Churchill lesz az angol delegáció vezetője. A párisi „Figaro” szintén a washingtoni konferenciáról ír. A lap azt írja, hogy Japán a konferencián intranzigensé magatartást fog tanúsítani. Japán semmire sem akar lemondani keleti hegemoniájáról, a kínai kedvezményekről és a tengeren kivívott pozíciójáról. Japán nem tűri, hogy Északkina természeti és kereskedelmi forrásainak kiaknázására irányuló programjába bármely más állam beavatkozzék. De Japán Koreában, Mandzsuriában és Mongóliában lévő érdekeiről se fog lemondani.

Az antantjai harcok megélekedtek. A török hadijelentés szerint Kemal csapatai újból több hadállást foglaltak el és megakadályozzák a görögöket visszavonulásukban. A görög hivatalos jelentés ezzel szemben azt közli, hogy a törökök előnyomulását megállították s a tamadó ellenséget veres fejjel visszaverték.

A Rajna-megszállás költségei

Berlin, október 7. (Az Uj Kelet távirata.) A Rajna-vidék megszállásának költségeit a jóvátételi bizottság három és félmilliárd márkában állapította meg. A francia kormány szerint az amerikai csapatokat akkor sem fogják visszarendelni, ha a szenátus megszavazza a Németországgal kötött szerződés ratifikációját.

Az
Groz
vár
éri
mint
éri
peri
Tivad
ságb
el
a leg
font
ról,
való
társ
unkat
kező
ket m
—
jönnek
K
végreh
ajta
mányok
a tényleg
korlatias
keresztly
Meg
főgyézz
zése végl
—
igazságüg
egy-két n
ben? —
—
hogy a f
betöltetlen
következ
Ezu
miniszter
—
ról az e
iparkama
ténlek. A
rium, tud
—
Rosen
—
A ko
—
Bec
sen és g
szanálás
felfordul
és teoret
rona fele
gatóját,
pénzügyi
tudása la
felfelé l
háztartás
Mag
szakembe
teit a ba
gott árul
szaszált
—
A
mellekint
a keresz
spekulált
állam ép
ségességé
tárcsá h
a tárcsát
Lényegile
miniszter
—
Ro
intézkede
is beláth
nak. Eg
osztrák
gesen er
mény is,
és a mag
letonyoli
egymást
nap mar
Dr.
azonnal
Ausztria

Mihali Tivadar miniszter

az agrárreform végrehajtásáról, a kolozsvári iparkamarai választásról és a nagyvárad-i szoborleleplezésről

— Az Új Kelet tudósítójától —

Az Új Kelet megírta, hogy Garofid és Groza miniszterek néhány napon belül Kolozsvárra érkeznek. A miniszterek ideérkezése, mint értesülünk, intenzívebb közigazgatási periódus megindulását jelenti Erdélyben. Mihali Tivadar miniszter, akire az egységesítő bizottságban elfoglalt állásból kifolyólag még mindig a legfontosabb feladatok hárulnak, Nagyváradról, való visszaérkezése után fogadta munkatársunkat és az aktuális kérdésekről a következőket mondta:

— Garofid és Groza miniszterek azért jönnek Kolozsvárra, hogy az agrárreformot a végrehajtás stádiumába juttassák. Itt tanulmányokat fognak végezni, amelyeknek alapján, a tényleges helyzetnek megfelelően, a leggyakorlatiasabb szellemben fogják az agrárreformot keresztülvinni.

Megkérdeztük a minisztertől, hogy Cosma főügyész i. szászügyi államtitkára való kinevezése véglegesen el van-e már határozva.

— Cosma főügyészt delegálni fogják az igazságügyi államtitkárságra és ez a delegálás egy-két napon belül megtörténik.

— Ki lesz az ő utódja a főügyészi székben? — kérdeztük.

— Erről még nem határoztak, de mint-hogy a főügyészi állás nem maradhat sokáig betöltetlen, rövidesen új kinevezésnek kell következni.

Ezután egy fontos kérdésben kértük ki a miniszter véleményét.

— Miniszter ur bizonyára értesült azokról az eseményekről, amelyek a kolozsvári iparkamarai választásokkal kapcsolatban történtek. A bukaresti kereskedelmiügyi minisztérium, tudvalevőleg, egy ad hoc vezetőséget ne-

vezett ki, amelyet azonban részben technikai, részben egyéb okok miatt még nem iktattak be. Groza miniszter, amikor legutóbbára itt járt, kategorikusan kijelentette, hogy a kamarai választásnak szeptember 18-án meg kell lennie. A kereskedők is ilyen értelemben vannak informálva és készülnek a választásra. Ma mégis egy távirat érkezett Bukarestből az itteni kereskedelmi felügyelőséghez, amelyet utasítanak, hogy a kinevezett ad hoc vezetőséget legkésőbb vasárnap délig iktassák be.

— Nagyon furcsalom a dolgot, — mondotta Mihali miniszter — annál is inkább, mert hiszen, ha a választás október 13-ra van kitűzve, teljesen fölösleges, hogy október 9 én, tehát tíz napra még egy külön ad hoc vezetőség alakuljon.

(A miniszter kijelentésével egyidejűleg Meles prefektustól arról értesülünk, hogy amennyiben a kereskedelmi felügyelőséghez érkezett távirathoz hasonló rendelkezést nem kap, a beiktatást nem tartja meg.)

— Mit tud miniszter ur azokról a tárgyalásokról, amelyek a Magyarországból Romániába való nemrégben felfüggesztett utazás újravaló megengedéséről folytak?

— Ezek a tárgyalások végetértek és ma már ismét adnak Budapestén követségünkél, vizumot Romániába.

A nagyvárad-i szoborleleplezés elmaradásáról kérünk felvilágosítást.

— A szobrot azért nem leplezték le, mert a vele kapcsolatos ünnepségekre nem voltak elkészülve. A leleplezés 13-án, csütörtökön lesz.

A miniszter megemlítette végül, hogy Groza minisztert holnapra várja. Groza valószínűleg új információkat fog hozni a politikai kérdésekről.

Rosenberg Vilmos — Ausztria pénzügyi diktátora

A korona emelkedését várják

— Az Új Kelet tudósítójától —

Bécs, okt. 7. Az osztrák kormány erélyesen és gyakorlati szellemben ma délelőtt a szanálás vágyára terelte a gazdasági ügyek felfordulással fenyegető vonását. A bürokraták és teoretikus közgazdászok által lerontott korona felszámolására az Angol-Osztrák bank igazgatóját, dr. Rosenberg Vilmost tehetséges pénzügyi diktátorrá nevezte ki, aki egész szak-tudása latbavetésével, már az első pillanatban felfelé lendítette az állam lejtőre csuszott háztartását.

Maga az a tudat, hogy a pénzügyeket szakember intézi, rendkívül mély benyomást tett a bankokra és a kereskedőkre. Az eldugott áruk sietve elkerültek és a bizalom visszaszállt az emberekbe.

A kinevezésnek sajnálatosan kesernyés mellekint ad az a körülmény, hogy a kormány, a keresztényszocialistákra hallgatva, sohaig elspekulálta Rosenberget, amikor pedig már az állam épületének recsegése egy jó pallér szükségességére figyelmeztette, a pénzügyminiszteri terec helyett államtitkár székbe ültette, míg a tárcát Görtler keresztényszocialista vállalta. Lényegileg Rosenberget az intézkedési jog a miniszternek csak statisztai szerepet szántak.

Rosenberg azonban, minthogy korlátlan intézkedési joggal rendelkezik, bizonyára így is beláthatatlanul sokat fog használni Ausztriának. Egészen bizonyosra veszik, hogy az osztrák korona érke rövid időn belül lényegesen emelkedni fog. Erre mutat az a körülmény is, hogy a külföldi bankok, a kereskedők és a megáncosok is, a kinevezés hírére, gyorsan lehonnyolják valutatranzakciójukat az átutalások egymást követik, mert mindenki fel, hogy holnap már keressebb koronát kap a pénzért.

Dr. Rosenberg Vilmos kinevezése után azonnal megkezdte működését és most egész Auszria az ő vezénylő palcájára figyel.

Bezárás fenyegeti Kolozsvár zsidó iskoláit

A zsidó iskolákban csak a héber-jiddis, vagy a román lehet a tanítási nyelv — Miniszteri döntés a szefard-ügyben — A közigazgatási bizottság ülése

— Az Új Kelet tudósítójától —

Tegnap délelőtt tartotta meg Kolozsvár város közigazgatási bizottsága rendes havi gyűlését. A polgármester és az árvaszéki elnök szokásos beszámolója után a tárgysorozat egyik legfontosabb pontja következett.

A zsidó iskolák tanítási nyelve

Dr. Wilt tanfelügyelő a város iskoláügyéről való beszámolója során a kolozsvári zsidó iskolák tanítási nyelvére is kitért. A tanfelügyelő panaszt emelt a zsidó iskolák ellen, hogy tanítási nyelvül állandóan a magyar nyelvet használják és még hajlandóságot is alig mutatnak arra, hogy a jövőben vagy a héber, esetleg jiddis, vagy pedig az állam hivatalos nyelvén, vagyis románul tanítsanak. Sérelmezi, hogy csak a kisegítő nyelvként engedélyezett magyar nyelv szinte privilegizálja a zsidó iskolák tanítási rendjét. A gyűlés elhatározta, hogy a zsidó iskolákat emiatt megint a figyelemre kell fogja az iskolák vezetőségeit, hogy vagy a saját nyelvükön, vagy pedig románul tanítsanak, illetve igyekezzenek a tanítási nyelvekre a legelőbb időn belül rátérni, de a magyart, mint általános tannyelvet a zsidó iskolákban nem tűrik meg. Ha az iskolák vezetősége ennek az intésemnek nem vonná le a következtetést, a tanfelügyelőség még egy ízben megint öket és ha ez sem használ, akkor az összes magyar tannyelvű zsidó iskolákat be fogják zárni. Az ülésnek ezzel a részével vezető helyen foglalkozunk.

Csökken a város bevétele

A következő pont a pénzügyi jelentés volt. Ebből kitént, hogy a város 1920. szeptember havi 644 ezer lei bevételével szemben az 1921. szeptemberi bevétel csak 561 ezer lei.

Ez a jelentékeny differencia a 300 százalékos városi pótdónak a felére való leszállításának tulajdonítható. A mérnöki hivatal jelentése mindössze annak a bejelentésére szorítkozott, hogy az utcák aszfaltburkolatának rendezhetősége, a Monostori ut kivételével, befejeződött.

Ezek után a Renner-gyár felebezésével foglalkozott a gyűlés. A börgyár közelében ugyanis van a városnak egy telke, ahová ez-előtt a szemetet hordták ki. Nemrégiben aztán a város azt a telket bérbeadta egy szomszédos fakereskedőnek, hogy ez a telekkel a faraktárt kibővíthesse. A város emez intézkedése ellen a Renner börgyár felebezést adott be, melyet azzal indokolt meg, hogy a telekre a városnak is szüksége van, mert az nagyon megfelelő piacot, amelynek létesítését a város már régebben elhatározta. A gyűlés úgy döntött, hogy a helyszíne bizottságot fog küldeni s e bizottság jelentése alapján fog ebben az ügyben végleges határozatot hozni.

A szefardok ügye

A tárgysorozatban szerepeit a szefardok ügye is. Tudvalevő dolog, hogy a közigazgatási bizottság multihavi gyűlésén ezt a határozatot hozta, hogy a szefardok nem egyetemesen, hanem csak egyenként tartoznak az ortodox hitközségnek gabellát fizetni. A határozat eiden az ortodox és szefard hitközség egyaránt felebezéssel élt. Az ügyet dr. Hosszu főjegyző referálta volna. A közgyűlés azonban, mivel időközben arról értesült, hogy a szefard-ügyben miniszteri döntés történt, ezt a pontot levette a napirendről.

Beteg nem lehet kila koltatni

Egész sereg letelepedési kérvény és több próbált ügy elintézése után a közgyűlés a tisztii főorvos jelentését hallgatta meg. Dr. Tócioian János városi tisztii főorvos határozati javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a közgyűlés kimondta, hogy olyan lakásokat, ahol beteg van a háznál, a főorvosi hivatal engedélye nélkül ki nem üríthet. A határozatot a közigazgatási bizottság azzal indokolta, hogy a multban nem egyszer megtörtént, hogy egyik-másik lakásdiktátor súlyos betegeket dobott ki az utcára.

Végül a sétatér mellett felépítendő balneológiai intézet ügyével foglalkozott a gyűlés. A hidroterápiái intézethez szükséges telket a város kisajátította és tulajdonosától, Sebetyén Dávidtól 750 ezer leiert az intézetnek megvette. A nagyarányú intézet felépítését még a tél beállta előtt megkezdik.

Katasztrófális munkanélküliség Angliában

London, október 6. (Az Új Kelet távirata.)

Tegnap tíz ezer emberből álló tüntető tömeg összejött London egyik terén a rendőrséggel. Az összejövetelnek sok sebesülte van. A nyomozást megindították, amelynek folyamán számos letartóztatás történt. Letartóztatták a tüntetések vezetőit. Londonban az utóbbi időben 85.000-ról százezre szaporodott a munkanélküliek száma. A nyugati részeken az izgalom oly nagy, hogy a zavargások napról napra nőnek. A vezetők elvesztették befolyásukat a tömegek felett. Felszóltatták a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a munkanélküliség megszüntetésére, adjanak a munkásnak megélhetést és kenyert, mert különben még nagyobb mérvű zavargások fognak kitörni.

Tirol Bajorországhoz akar csatlakozni

Bécs, október 7. (Az Új Kelet távirata.)

Tirolban mindjában megerősödik az a mozgalom, amelynek célja, hogy Ausztriától Tirol-elszakítsa és Németországhoz csatlakoztassa. A mozgalmat nagymértékben támogatják az Erhardt féle tengerészeti dandár volt tagjai. A mozgalomban részt vesz Ludendorff is.

Életünk gyarmateinkben teljesül. Magunknak adunk, ha a Tarbutnak adunk.

és békéjének egész lakosság azon szabadságkötvény száradni fog ezt len tisztviselőek azokra az helyeket a parásra és nemzeti-dott.

egyezmény

— Japán keihez — zsiail fronton

Rathenau is ahol tegnap alá mely az elpusztának kérdését állapítja, hogy prészben termé- Az újjápi- cia és német nény pontosan nek a kereteit az újjápitési épen két szer- egy francia. A a szállítandó pótlásra joga- oskodik a ren- tásról. A német ipirmárkat fog- előgedéssel tár- határozatait. sel nyilatkozik

ningtoni konfe- szolban írja, em fogadták el megbízatá t. Va- ngol delegáció n a washingtoni , hogy Japán a atartást fog ta- m akar lemon- nai kedvezmé- pozíciójáról. Ja- természeti és asására irányuló beavatkozzék. aban és Mongo- mondani.

énkülték. A tő- csapatai újból megakadályozzák A görög hiva- ták s a tamadó ték.

költségei

Kelet távirata.) költségeit a félmilliárd már- ancia kormány akkor sem fog- s megszavazza és ratifikációját.

Averescu királyi andlencán

Argetoianu pergőtüze az ellenzék ellen — Lupu a belügyminiszter távozását követeli

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Averescu miniszterelnököt a király Sínájában kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök — hír szerint — a belpolitikai helyzetről számolt be a királlyal, hogy a kormányt még a parlament megnyitása előtt át kell alakítani. Majd a külpolitikai helyzetről számolt be a miniszterelnök Take Jonesca információja alapján. A miniszterelnök a kihallgatás után azonnal visszatért Bukarestbe, hogy Argetoianu belügyminiszterrel tanácskozzék.

Argetoianu a nemzeti és liberális párt megegyezéséről

Argetoianu belügyminiszter az erdélyi nemzeti párt és a liberálisok közötti megegyezéséről a következőket mondotta:

— A két párt között létrejött megegyezésnek csak a harmadik örülhet, tekintettel arra a jóhiszeműsége, amely az egyesült pártok között fennáll. Az a párt, mely azzal a jelszóval jelenik meg a politikai küzdőterem, hogy új politikát hoz és csakis új pártokkal működik együtt és ennek dacára a legoligarchikusabb párttal megegyezik, eljártozta politikai játékait. Az erdélyi gyűléskörútnak nincs jelentősége.

— A városok többségében a gyűlések fiaszkót szenvedtek. A nemzeti párt vezetési által hangoztatott federalista törekvés azt bizonyítja, hogy ezek a vezetők nem ismerik a nép érzelmeit.

Arra a kérdésre, hogyan magyarázza az együttműködésre vonatkozó határozatot a liberális párt szempontjából, a belügyminiszter így válaszolt:

— A liberális párt azért tudott oly sokáig hatalmon maradni, mert gazdaságilag alátámasztotta hatalmát. Politikai szervezetsége a pártnak azonban igen gyenge. Ennek bizonyítéka az, hogy ma — céljaik megvalósítása végett — kénytelenek mások támogatását kérni. Amennyire bizonyos, hogy a következő kormány csak kooperációs alapon létesülhet, époly biztos az is, hogy a liberális párt számára nem vehető frakcióként körül ki minden újabb választásból.

A parasztpárt megatartása

A fővárosi politikai körökben élénken kommentálják Argetoianu belügyminiszter legutóbbi nyilatkozatait, amelyekben hangsúlyozta, hogy a paraszttal való együttműködés hivatott. Ugyancsak itt beszélik, hogy az erdélyi nemzeti párt tizenkét elégedetlen tagja kilép a nemzeti pártból és állap az erdélyi parasztpártba, melynek eddig nem voltak vezetői. A parasztpárt köréből származó hírek szerint a párt tagjainak többsége hajlandó a parlamentbe visszatérni. Egyedül Lupu dr. az, aki ehhez azt a feltételt fűzi, hogy Argetoianu mondjon le.

Popovics Mihály ma meglátogatta Brătianu Jonelt, akivel közölte az erdélyi nemzeti párt kolozsvári határozatát és Maniu kívánságait. Ebből az alkalomból Vajda Sándor és Goldis László nyilatkozott tettek közzé a „Dacia”-mai számában, hogy a hadsereg és az önkormányzat szociális elterelői nekik tulajdonított kijelentések koholmányok.

— Nincs affér Groza és Romalo között. Bukarestből jelentik: A Román Távirati Irodát illetékes helyen felhatalmazták annak a több fővárosi és ezek nyomán vidéki lapban megjelent hírek megcáfolására, hogy Groza miniszter és Romalo igazságügyi államtitkár között konfliktus támadt. Hangsúlyozzák, hogy azok az indokok is, amelyeket a lapok a vélt affér okaiul felhoztak minden alapot nélkülöznek és a legkategorikusabb cáfolatra szorulnak.

AZ UJ KELET TARTALMAI:

Szerkesztőség	527
Kiadóhivatal	544
Zs. K. Sz.	553

Főmehatósóvá

Győtrődő győzéssel ima ottal lépem
Uram nyisd meg ajtkam
És szájam hirdesse a te dicsőséged.

En sok bűnözésem ne kéried már számon
En istenem, uram,
Kérsz gonosz múltam lássad hogyan bánom.

Bánom, hogy meghurcolt bűnnel való vérség
Meggzokatlant vágyás
Csóiban, cédaságban mértéktelen mérték.

Bánom nagy bánással, ami álmot szőttem,
Meggzokatlant az álmok,
Bánom hogy vesződtem, bánom, hogy győtrődtem

Jővőket látásom, elhiva, kivatlan
Bánom, bánom, bánom,
Hogy magamban is csak népemtel sirattam.

Hullám a sziklákon ahogy persik széjjel,
Úgy verődött lelkem
Gonosz megrontásban ezer pogány éjjel.

Mélyek minden árja rajtam csoportúttal,
Es cudar sírással
Vádolatnak téged fogcsikergő vádadal.

Mert sok esalatásban csányán összetörtem,
Mégis csak szereltem,
Mindenkét szerettem, csak magam gyűlöltem.

Add, hogy tudjak immár senkit se szeretni,
Magam se gyűlölni.
Add, hogy tudjak immár mindent elfeledni.

Sorsok igérései, álmok biztatását
Sok nekigyűrközést
Szegény két szemem többet sohse látásuk.

Add, hogy ha az áton mostan már megállok
Ne öljenek többé
Csókólatlan csókok, álmodatlan álmok.

Add, hogy megengyhüljén, minden ami éget,
Add, hogy higgyek benned
És szájam hirdesse a te dicsőséged.

g. j.

— A Keren Hajeszód új direktóriumma. Londonból jelentik a J. C. B.: A Keren Hajeszód új direktóriumát a következőkből állították össze: Vladimir Jabotinski, Hillel Zlatopolski, J. Sieff, dr. Semarja Lewin, dr. Georg Halpern, J. Naiditsch és dr. Berthold Fenwel. Valószínű, hogy Jabotinski nem sokára Amerikába, dr. Semarja Lewin pedig Dél-Afrikába utazik, hogy ott a Keren Hajeszód érdekében propagandát folytasson ki.

— Az újságíróegyesület irodájának közlése. Az erdélyi és bánati újságírószervezet központi irodája értesíti tagjait, hogy működését megkezdte és kéri, hogy minden szervezeti kérdésben közvetlenül az irodához forduljanak, hol az egyesület ügyeit intézik. Az iroda helyisége Erzsébet ut. 10. szám alatt van és hivatalos óráit reggel 9-től 1-ig és délután 6-tól 7-ig tartja.

— Mérték- és súlykonferencia Párisban. Egy hét óta tartja tanácskozásait Párisban a nemzetközi mérték- és súlykonferencia. Millerand elnök a konferencia küldöttségét fogadta, amely alkalommal azt a reményt fejezte ki, hogy a tárgyalások a világ együttműködéséhez fognak vezetni kulturális téren. Az utolsó konferencia 1913-ban volt Németországban.

— Zavarek az iparkamarai vezetőség körül. Lapunk mai számában, Mihali miniszterrel folytatott beszélgetésünkben foglalkoztunk a kolozsvári iparkamarai választásokkal. A táviratot, amelyet a kereskedelmi felügyelőség legújabbban kapott, Deleanu kereskedelemügyi államtitkár írta alá és abban márs rendeli el az ad hoc-vezetőség beiktatását. Valószínűnek tartjuk, hogy a beiktatás el fog maradni és az október 18-án megtartandó választásokig már nem komplikálják főlegesen ezt az amagy is zavaros ügyet.

— Feysal király és a bagdadi zsidók. Feysal emirnek Irak királyává történt proklamálása alkalmából a bagdadi zsidó hitközség nagy ünnepi díszebédet adott, amelyen a király is jelen volt. A dísztermet arab és angol zászlókkal díszítették és a falakon hatalmas táblák voltak a következő feliratokkal: „Éljen Feysal király! Éljen az arab nép!” A terem mindkét bejáratánál a zsidó cserkészcsapatok díszőrsége posztolt és az utakon a zsidóiskolák tanulói állottak sorfalat. Bagdad város összes előkelőségei s a külföldi államok diplomáciai képviselői is megjelentek a díszebédén. A király koronázási ruhában jött el. A főbbi udvözölte a királyt és egy aranykötésű bibliát nyújtott át neki. A főbbi beszédére Feysal király a következőket válaszolta: „Köszönöm zsidó alattvalóimnak a szeretet megnyilvánulását. Nem fogom ezt soha elfelejteni. Jól tudom, hogy a zsidók képezik Irak állam éltető szellemét. Felszólítom az összes polgárokat, hogy ne tegyenek különbséget többé zsidók, keresztények és mohamedánok között, hanem tekintsek őket Irak egyenjogú polgárainak, mert mindannyian testvérek vagyunk, Sém törzséből származók.”

— Tájékoztató az új adókról. A kereskedelmi jelentik: A pénzügyi reformra vonatkozólag a bankok és érdekeltek által elterjesztett tendenciózus hírek megeafolására a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy az egész országban mindenütt felvilágosító és tájékoztató rendeleteket fog kiragaszlatni, kiragaszlatja a bevallási ivateket és a különböző mintákat, úgy, hogy az adózóknak módjukban lesz a szükséges vallomások kitöltését minden további magyarázat nélkül megérteni. A pénzügyminisztérium így akarja elejét venni annak az új adók iránt elterjedt bizalmatlanságnak, amelyeket rosszhiszeműen vagy tájékoztatlanságból bizonyos elemek a népből keltettek.

— Az erdélyi szocialista párt gyűlése. Vasárnap este 9-én 1/11 órakor tartja az erdélyi szocialista párt gyűlést Redutban. A gyűlés napirendjén aktuális munkakérdések szerepelnek.

— Angel munkásküldöttség Palesztinában. Londonból jelentik: Az angol Labour Party egy bizottságot küldött ki Egyiptomba, hogy ott a munkásság helyzetét tanulmányozza. A bizottság Egyiptomból Palesztinába utazik, ahol szintén a munkáskérdésben fő információkat szerezni.

— Csalás a gabonakivitelnél. Tulceából jelentik: A belügyminisztérium központi közlelmezési bizottságát nagy csalásról értesítették, mely Tulceában a gabonakivittel folyik. A csalások a tulceai kereskedelmi kamara és a megyei prefektus által kiadott hamis bizonyítványokon alapultak, melyek sokkal nagyobb gabonamennyiségeket igazoltak, mint amelyek augusztus 16-án a gabona kereskedők magtáraiban voltak, hogy így a belföldi fogyasztásra szükségelt 50 percent kontingentálása nélkül lehessen gabonát kivinni. E felfedezés következtében a gabonával megrakott hajóknak megtiltották, hogy a román vizeket elhagyják. A tulceai vámhivatal pedig negyvenmillió lei biztosítást vett a berakodott buszamenyiség után. A belügyminiszter vizsgálatot rendelt el, mellyel Vavaru adminisztratív felügyelőt bízta meg.

teletére. tisztelőre rendezett. Trancu Jasi banketten a le, dr. Gheo főváros lak vendégeket mánia köz jelentőségét vetette me velencei N szép beszéd Amanti tar régi barátj római level rális viszony ven fivözöl ben és kife Olaszország tessé válni.

— A hadikáros dekeitek kó Mint illeték sultak ezu gatósághoz nak, ahol f gálnak.

— M ság kálit belügyminis utlevelének nek értelme az esetben teinre, ha l latot már l és felőbb szorítás né velet. Ezek kétékzés m a, akik magy arium szterium kagatokat, egy magyar szók vénye low ság n tle” st.

— Ber erály sen k hez. A k milliórd ma me sztak, or lakást

— E létesítés lentik: O vergyár va sek eleinte alapítást n alatt az ál A tegnapi kérdéssel e ros helyzete való tekin hadsereg f sedést váll terveket u szakértő b

— E pórtal. A vámhivatal leplezett k országba a magyar számban i csempészv vámvizsgá gorítja s n motozni.

— V ménya. aki tudvale dos özvegy palotáját é d elmet ka

Ma nagy zsidó népgyűlés lesz! Ma

Beszámoló a Karisbadi kongresszusról

délelőtt 11 órakor az Eötvös-utcai zsidó iskola udvarán

Bankett az olasz diákok tiszteletére. Bukarestből jelentik: Az olasz diákok tiszteletére a főváros tegnap este bankettet rendezett, amelyen a kormány képviselőiben Trancu Jasi munkügyi miniszter vett részt. A banketten amely igen lelkes hangulatban folyt le, dr. Gheorghian bukaresti főpolgármester a főváros lakosságának szeretetéről biztosította a vendégeket és hangsúlyozta Olaszország és Románia között a politikai és gazdasági viszony jelentőségét, amely viszonyoknak a világháború vetette meg örökké tartó alapjait. Fregasini a velencei „Novo Giornali” című lap szerkesztője szép beszédben éltette a román nemzetet. Bruto Amanti tanár, aki Rosettinek és Bratianunak régi barátja, és a „Romanul” című lapnak római levelezője volt, az olasz-román kulturális viszonyról beszélt. Trancu Jasi olasz nyelven üdvözölte a kirándulókat a kormány nevében és kifejezte reményét, hogy Románia és Olaszország képes lesz gazdaságilag is győztesse válni.

A hadikárosultak jelentkezése. A hadikárosultak jelentkezése ügyében az érdekeltek között általános sajtóközvetlenség. Mint illetékes helyen kijelentették, a hadikárosultak ezután is csak a pénzügyi vezérigazgatósághoz (Barta Miklós-utca 14.) forduljanak, ahol felvilágosítással és elintézésrel szolgálnak.

Megnehezítik a jugoszláv ifjúság külföldi tanulmányait. A jugoszláv belügyminisztérium a főiskolai hallgatók külföldi utelveleink ügyében rendeletet készít, amelynek értelmében orvostanhallgatók csak abban az esetben kaphatnak utlevelet külföldi egyetemre, ha be tudják igazolni, hogy egy szigorlatot már letették. A gépészmérnök hallgatók és felőbb szakiskolák növendékei minden megszorítás nélkül kaphatnak külföldre szóló utlevelet. Ezekben a rendszabályokon kívül külön intézkedés szól azokra a főiskolai hallgatókra vonatkozóan, akik szabálytalan módon kerültek valamely magyarországi főiskolába. A belügyminisztérium azt az előterjesztést tette a hadügyminisztériumnak, hogy mindazokat a főiskolai hallgatókat, akik szabálytalan módon távoztak egy magyarországi főiskolára, tekintse katonaszökvényeknek és a Budapesten levő jugoszláv levelezés ne adjon nekik hazatérésre szóló utlevelet.

Németország lakásépítő akciója. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés erélyesen hozzáfogott a lakásépítés leküzdéséhez. A következő két évre lakásépítésre hatmillió márkát szavazott meg. Egy bizottságot megneveztek, hogy két év alatt legalább kétszáz ezer lakást építtessen.

Francia tőkésék fegyvergyárat létesítenek Belgrádban. Belgrádból jelentik: „Omnium Serbe” címmel nagy fegyvergyár van alakulóban Jugoszláviában. A tőkésék eleinte saját érdekelttségükben akarták az alapítást megvalósítani, de a saját befolyása alatt az állam is kénytelen részesedést vállalni. A tegnapi minisztertanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy a Balkán zavaros helyzetére, de egyáltalán a világhelyzetre való tekintettel sürgősen megvalósítandó a hadsereg felfegyverzése. Az állam tehát részesedést vállal a létesítendő fegyvergyárban. A terveket újabb felülvizsgálat végett kiadták a szakértő bizottságnak és a vezérkarnak.

Letartóztatottak egy valutacsempész. Nagyszalontáról jelentik: Az itteni vámhivatal tegnap este két valutacsempészt leplezett le, akik százezer leit akartak Magyarországra átcsempészni. Tekintettel arra, hogy a magyar korona esése óta egyre nagyobb számban igyekeznek Románia határára lelt átcsempészni, a vámhivatal elhatározta, hogy a vámvizsgálatot a jövőben még jobban megszigorítja s minden gyanús egyént meg fognak motozni.

Wanderbilt özvegyének hozományja. Párisból jelentik: Pershing tábornok, aki tudvalevőleg nőül vette Wanderbilt milliárdos özvegyét, Washington és Newyork számos palotáját és azonkívül 5 millió frank évi jövedelmét kapott hozományul.

Olcsóbb lesz a cukor. Az Uj Kelet hírt adott arról, hogy Csehszlovákia szabdá teszi a cukorkivitelét. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarától kapott értesülésük szerint egészen bizonyosra vehető, hogy ennek következtében néhány hét múlva a cukor árában jelentős redukció fog beállni.

Október 15-én alakítják meg a Malomegyesületet. Október 15-én alakítják meg Kolozsváron a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében az Erdélyi és Bánáti Malomegyesületet. A megalakulást október 21-én nagy kongresszus követi, amelyre a csatlótt területek összes malomtulajdonosait és moinárait meghívják.

Moszkvai rágalom. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium a következő kommandókat adta ki: A moszkvai vörös nemzetközi szindikátus végrehajtó bizottsága Európa munkásaihoz manifesztumot intézett, amelyben azt állítja, hogy Popovics Konstantint, a román szindikátusok főtitkárát és más munkásvezéreket Romániában meggyilkolták. Ez az állítás a képzelet birodalmából származik. A kiáltvány csak a szovjetkormány rosszhízműségének újabb bizonyítéka, amely egyik oldalon folyton hangoztatja békéskézségét Romániával szemben, másfelől rágalmozó hadjáratot indít a román nép és a kormány ellen.

Ébredők Pécsen. Budapestből jelentik, hogy Pécsen is megalakult az ébredők ottani csoportja.

Mérenylet egy vonat ellen. Bukarestből jelentik: A galac-tiginaí személyvonat ellen Rausani állomás mellett bombamerényletet követett el egy boiseviki banda. Részletek még hiányoznak.

Leégett vasúti műhely. Bukarestből jelentik: A Moldrában levő baradi vasúti műhelyt nagy tűzvész elpusztította. A kár hárommillió. Azt hiszik, hogy a tűzgyújtogatás eredménye.

Egy Esterházy hercegnő táncosnő lett Dél-Amerikában? Furcsa és kalandos történetet is meg a B. Z. am Mittag egyik legújabb számában. A berlini újság szerint herceg Esterházy Miklós huszonegy éves leánya, Mária hercegnő, aki már gyermekkorában „exentrikus” hajlamairól volt híres a családjában, kiment Dél-Amerikába. Buenos-Airesben fellépett mint ballettáncosnő, igen nagy sikert aratott, rövid idő alatt hatalmas vagyont gyűjtött és Buenos-Airesből igen sok pénzt küldött háza családjának. Erre a segítségre — írja a német újság — annál is inkább szüksége volt a táncosnővé lett hercegnő atyjának, mert az egykor milliós Esterházy hercegi család a háború és forradalom következtében telje en lőnkrement.

Rendőrségi hírek. Bocsdor (Dezso Lovag-utca 5. számú lakos 800 leies lopást jelentett be a rendőrségen. — Vig Sándor Calea Victoriei 98. számú lakos százhetven leies csalást jelentett be. — Victor Christurescu Bercsenyi-utca 2. számú lakos háromszáz leies csalás miatt emelt panaszt. — Iván Busnic békási lakos négyszáz leies betöréses lopásról tett bejelentést. — Jeszenszky Andor Cale Victoriei 161. számú lakos bejelentette, hogy elveszett egy kétéves borjúja. — Ambrus Mártonné str. Mikó 82. számú lakos becsületstértés miatt tett panaszt. — Stékely György alsójárai lakos három ezer leies betöréses lopást jelentett be. — Szabó Jozsefné str. Bancescu 7. számú lakos ezernyolcszáz leies lopásról tett jelentést.

A lakosság és 10%-os forgalmi adó befizetéséhez szükséges deklarációk kaphatók Bernát papírosárházában Pista Unirii (volt Mátyás király-ter) 32.

Az agrárreforma végrehajtási utasításából érdekes részletek közöl a „Consum” hetilap mai száma. Ára 3 lei. Kapható mindenütt.

Megjelent a „Consum-könyvtár” első száma dr. Ládny István könyve: Az Uj Adók népszerű magyarázata. Ára 6 lei. Kapható minden hírlapárúsítóhelyen.

Zanella megegyezett a fumei pártokkal

Fume, október 6. (RTI.) A fumei kérdést rövidesen megoldják. Zanella megegyezett az összes pártokkal és az olasz kormánnyal. Még ebben a hónapban összehívják az alkotmányozó gyűlést.

Földet kapnak a baranyai menekültek a Vajdaságban

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Bécs, október 6. A bécsi jugoszláv követséghez közelálló forrásból szereztük a következő értesülést:

A baranyai, hajai és szegedi háromszögből való menekültek végleges elhelyezkedése eddig még nem történt meg. Tegnap Belgrádban a szociálpolitikai minisztériumban ebben az ügyben ankét volt, amely végleges döntést is hozott. Az előadó, Cuvaj dr. bejelentése szerint körülbelül három-ezerhétszáz menekült szláv földműves elhelyezéséről kell gondoskodni, ez a szám azonban legalább hét-ezerre fog növekedni, miután a menekültek egy része családtagjait csak ezután hozhatja át Magyarországból az SHS. királyságba.

Az ankétan elhatározták, hogy a földművelő menekülteket a lehető legrövidebb időn belül földhöz és lakáshoz juttatják. Az a terv, hogy a menekülteknek Délserbiában adjanak földet, nem valószínű, ehelyett a vajdasági nagybirtokosok és középbirtokosok földjének egy részét veszik erre a célra igénybe.

A határozat szerint a következő birtokokon helyezik el a menekülteket:

Baranyában: Tallian, Schlevich, Agrarbank, Podravska, Karancs és a Mohácsi bank birtokain. A Bácskában: Rasztina-pusztá és Sara-pusztán. A Bánátságban: Irsch- és a Bathányi-birtokokon.

Az ankét elhatározta, hogy a külügyminisztérium utján megkeresi a magyar kormányt, hogy adjon salvus conductust ezeknek a menekülteknek, hogy a Magyarországon maradt ingóikat elhozhassák. Ennek ellenértéképpen az SHS. kormány megengedné, hogy azok a magyar állampolgárok, akiknek birtokait a határ átszeli és ingóik és ingatlanuk itt vannak, ugyanezzel a joggal éljenek. Hogy pedig az így ellátott emberek a télen át is meg tudjanak élni, fel fogják kérni a közlekedésügyi, valamint az erdő és bányászati minisztériumokat, hogy től folyamán adjanak nekik munkát. Elvben kimondották, hogy az akció folyamán nem tesznek különbséget a szláv és a nem szláv menekült földművesek között.

A bizottság a napokban már meg is kezdi működését.

Zsidók! gondoskodjatok a Kaddistokról! Adakozzatok a Tarbutra!

KÖZGAZDASÁG

Kitüntetések a mintavásár kiállításainak. Bukarestből jelentik: A mintavásár rendezősége most tanácskozik a kiállítóknak adandó kitüntetések szétosztásáról. Háromféle érem lesz: Hors concours, arany és részvételi érem.

Erdély magánvasutai. Bukarestből jelentik: A közlekedésügyi miniszter bizottságot küldött ki a Magyarországtól csatlótt területek magánvasutainak tanulmányozására. A bizottság tagjai Cosmovics, dr. Millea, dr. Venter Ágoston és Pop Vasile.

Uj pénzjegyek lesznek. A „Consum” mai száma közli, hogy a Banca Nationala legközelebb uj pénzjegyeket fog kibocsátani. Az uj kibocsátás oka az, hogy a legtöbb bankjegy elrongyolódott, az ötszáz leiesek között pedig sok a hamisítvány.

A textilipar válsága Szlovákiában. A szlovákiai textilgyárak felmondták a munkásaikkal kötött kollektív szerződést, mert annak alapján nem képesek az üzemetek fenntartani. Ez a körülmény élénk világot vet arra a krízisre, amelybe a szlovákiai textilipar jutott. A csehszlovák gyáriparosok szövetségének titkára kijelentette, hogy az ország ipara a legsúlyosabb krízis előtt áll.

Valutapiac:

Bukarest, okt. 8. Márka 93-94 1/2, leva —, font sterling 405-420, francia frank 810-820, svájci frank 1950-2050, olasz líra 450-465, drachma —, dinár —, dollár 108-110, arany —, ezüst —, oszt. kor. 365-400 magyar korona 18-22, szokol 115-125, lengyel márka 180-200, török-lira —.

Páris, okt. 8. Bukarest 12—, London 5200—, Newyork 1375-50, Belgium 98-25, Róma 55—, Svájc 243-25, Madrid —, Prága 14-75, Berlin 11-25, Bécs 0-75, Amsterdam —.

Ma

Prága, október 8. Lei 78-75, dinár 148-50, márká 76-87, leva 61-75, svájci frank 1658-—, norvég korona 1144-50, dán korona 1754-50, svéd korona 2124-50, líra 871-50, francia frank 815-—, font sterling 854 1/2, dollár 93-75, osztr. kor. 290-—, holland for. 3064 1/2, belga frank 674 1/2, lengyel márká 160, magyar kor. 1837-50.

Zürich, okt. 8. Bukarest 495-—, Berlin 468-—, Amsterdam 183-—, Newyork 565-—, London 2123-—, Páris 4080-—, Miláno 2260-—, Brüsszel —, Kopenhága —, Stocholm —, Krisztiania —, Madrid —, Prága 595-—, Budapest 80-—, Zágráb 290-—, Buenosayres —, Varsó 13-—, Bécs —, osztr. leb. kor. 28-—.

Bécs, okt. 8. Lei 26-25, dinár 4800-—, dollár 3300-—, belga frank —, francia frank 209-—, svájci frank 524-—, holland forint —, dán korona —, jugoszláv korona —, norvég korona —, svéd korona —, szokoi 3150, magyar korona 560-—, leva —, líra 115-—, márká 25-25, lengyel márká 56-—, font sterling 110-—, rubel —.

Berlin, okt. 8. Bukarest 104-40, Amsterdam 3913-55, Brüsszel 368-60, Kristiania 1158-50, Kopenhága 2235-75, Stocholm 2789-95, Helsingfors 174-55, Róma 487-—, London 456-—, Newyork 120-87, Páris 879-10, Zürich 2167-20, Madrid 1633-40, Bécs 598-—, Prága 120-35, Budapest 1793.

Budapest, okt. 8. Lei 580-590, napoleon 20-0-2095, font sterling —, leva —, dollár 655-675, francia frank 48-25-49-25, márká 547-50-557 1/2, líra 2625-2665, osztr. kor. 22-50-23-50, rubel 27 1/2-31 1/2, szokoi 715-725, svájci frank —, dinár 1040-060, lengyel márká 13-50-14-50.

SPORT.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések. Ma vasárnap délután két érdekes bajnoki mérkőzés lesz a sporttelepen. Délután két órakor a KAC találkozik a CFR csapatával, utána négy órakor a Haggibbor mérkőzik az Univesitateával.

SZÍNHÁZ.

HAGYAR SZÍNHÁZ

Vasárnap d. u.: Hamupipóka. (Gyermek előadás, olesó helyárrakkal.)
 Vasárnap este: Leányvásár. (Operettepreziz, új szereposztással. Rendes helyárrakkal. Rendes napibérlet 22. szám, B.)
 Hétfő: A fakir. (Ujdonság, negyedszer. Rendes helyárrakkal. Rendes napibérlet 23. szám, C.)
 Kedd: Cigánybáró. (Rendes helyárrakkal. Napibérlet 24. szám, D.)
 Szerda: Szerlem vására. (Rendes helyárrakkal. Napibérlet 25. szám, A.)
 Csütörtök: Faust. (Részben új szereposztással. Dr. Bródy Miklós első vezényletével. Ope helyárrakkal. Operabérlet 7. szám. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.)
 Péntek: Hallgasson meg Adrienne! (Ujdonság, először. Premierhelyárrakkal. Premierbérlet 6. szám.)
 Szombat d. u. 3 és fél órakor: Peleskei nótárius. (Első ifjúsági előadás, igen olesó helyárrakkal. Előadó: Kovács Dezső, igazgató.)
 Szombat este 7 és fél órakor: Hallgasson meg Adrienne! (Ujdonság, másodszer. Napibérlet 26. szám, B.)
 Vasárnap d. u.: Nebántóvirág. (Olesó helyárrakkal.)
 Vasárnap este: Boszorkányvár. (Operettepreziz, Premierhelyárrakkal. Premierbérlet 7. szám.)
 Hétfő: Boszorkányvár. (Operettepreziz, másodszer. Rendes helyárrakkal. Napibérlet 27. szám, C.)
 Kedd: Hallgasson meg Adrienne! (Ujdonság, harmadszor. Rendes helyárrakkal. Napibérlet 28. szám, D.)
 A műsorra tűzött előadások jegyei előre megválthatók a színház pénztáránál.

A színházi iroda hírei: Hallgasson meg Adrienne. Pénteken este lesz a legközelebbi bemutató előadás. Verneuilnek, az Apám felesége s a Mi ketten szerzőjének legjobb bohóza, a Hallgasson meg Adrienne fog színekertülni. A darab szereposztása ez: Thoret — Mihályfi László, Adrienne — Baróti Erzsé, a fiatal ember — Lengyel Vilmos, Gautier Margit — Hajnal Klári, Anette — Táray Böske, Rimbaut Henri — Oláh Ferenc. Budapest a Vigaszínházban adták ez évadban a Hallgasson meg Adriennét igen nagy sikerrel. Finom szellemessége, ragyogó ötletessége s mindig a jó izlés határai között mozgó pikantériája bizonyára itt sem fogják elteveszteni hat saikat s a szezon egyik attrakciójává fogják avatni az ujdonságot. — Boszorkányvár. Olyan operetteprezizre készült most a színház amely a mostani generációra az ujdonság varázsával fog hatni. Évtizedek óta nem adták Kolozsvárott Milócker világhírű Boszorkányvárát s így a mostani színházi közönség alig ismeri. A premierbérlek sürgető kívánságának tett tehát eleget az igazgatóság akkor, amikor kivételesen ezt a repizit premierbérletben adja.

Különbö is premierhelyárrakkal kerül színre a Boszorkányvár s csak ez a módja annak, hogy a premierbérlek is megkaphassák a darabot. — Faust. Új szereposztással kerül színre csütörtökön este Faust. Dr. Bródy Miklós, aki már elfoglalta pozícióját a színháznál, fogja az előadást dirigálni. Takács fogja — Faustot, Broján — Mephistót és Sugár — Valenint énekelni. Margaréta — Léva Ilonka, Márta — Mihály Irén lesz. Az előadást Sugár Frigyes rendezi. — Cigánybáró. Igen nagy sikerrel elevenítette fel a színház Strauss Cigánybáróját. Kedd estére újra kitűzték ezt a klasszikus operettet s Szaphit most is Léva Ilonka énekl. — Fakir. Peldátlanul nagy az érdeklődés a Fakir előadása iránt. A pénteki második előadásra is minden jegy ellett. Egyetlen hely sem maradt treshen a nézőtérben. Hétfőn negyedszer adják a Fakirt s az elővételből itélve ez az előadás is zsefolt nézőtér előtt fog lefolyni. — Szerlem vására. Ez idényben először fog szerdán este színrekerülni az izgalmas cselekvényű Szerlem vására. Főér Lili, Táray Ferenc, Baróti Erzsé fogja a Szerlem vására főszerepeit játszani.

A mozgóképek: Apolló-mozgó: Vasárnap Fekete ékkő, az Új-gyár mesteri kalandor drámája. Hétfőn Hold szerelme, Koch Pál híres regénye után. — Egyetem mozgó: Vasárnap, hétfőn és kedden a budapesti Corvin-filmgyár szenzációs attrakciója, Ave Caesar, főszerepekben Baróti Oszkár, Rajnai Gábor, Farkas Antónia. — Urania-mozgó: Vasárnap hétfőn és kedden a Star-filmgyár remeke, bájos diaktörténet, Ötödik osztály. Főszerepekben Lóth Ilia, Kurthy Teréz, Lalabár, Nyári, Újvári.

SZESZGYÁRI MOSLEKKAL KÖTÖLHATJA TAKARMÁNYSZÜKSÉGLETÉT
 Megrendelésre kapható:
HIRSCH ÖDÖN SZESZGYÁRÁBAN CLUJ CALEA VICTORIEI 86. (VOLT MAGYAR-UTCA)

Jönkipurra alkalmas
POSZTÓCIPŐK
„HERCULES“
 cipőjébe Str. Regale Ferd. 5
 női 22, férfi 25 lei árban kaphatók

A Zs. N. A. kizárólagos feladata (Erdély vasárnapi Palesztinában mezőgazdasági előadás. A vásárolt föld a zsidó községek tulajdonát képezi s el nem idegeníthető

Egy elajta 25 L, 100 fa egy kert, 1000 fa egy liget, egy dunam 125 Lei, Nahtia 12.500 Lei. Jährzeit-alapítvány 1250 L. Arany-könyvbe vezetés 1000 L.

Az Erdély, Bánát, Máramaros és Körösvidék területéről befolyó összegek felvételére egyedül a Kolozsvárt (Szentlélek-u. 1.) székhely Erdélyrészi Iroda jogosított, mely minden az Uj Kelet-ben kimutatott összegeért közvetlenül az Alap központi főirodájának (Haga, Heulstr. 5.) tartozik teleteliséggel

A Zsidó Nemzeti Alap Erdélyrészi Irodájának kimutatása

Az 5631-ik év elul hó 28-tól 5682-ik év tisi 6-áig (1921. okt. 1-8-ig) a következő adományok folytak be:	
Általános adomány	2.185-— L
Faadóomány	100-— „
Persely	523-40 „
Templomadóomány	340-— „
Összesen:	3.163-40 L

Általános adomány
 Dós: A Weisz Adolf által rendezett virágnapon Weisz Szeréna, Mózes Frida, Ehrenfeld Margit, Léb Hanka, Davidovics Erzsike, Schwimmer Nővérek, Rosenfeld Jolan, Surányi Elza, Weisz Ius., Lebovics Szidonia, Hirsch Elza, Schwartz Bella, Schwartz Ilonka és Hirsch Margit 1.829-25 lejt gyűjtött. Brit: Breier Bernátné 165-75, Fischer Jeremiás 50-—, Berkovits Samu, öz. Kugel Károlyné, Weiszberger Samuel, Majrovits Pirokka, Löwinger Rezsóné 20-20-—, (315-75). Garabai: Dr. Lób Károly, Mész László 20-20-—, (40-—) 2.185-—

Jaar Transzilvón jja
 Az „Uj Kelet” ligetje Kolozsvár
 Dr. Desberg Simon kertje
 Horovitz Mici Nagyszében 4 fa. (Betelt, befolyt 100 fa) 100-—
 (Az Uj Kelet ligetjébe eddig befolyt 4.079-— = 327 fa) (Jaar Transzilvónijába eddig befolyt 254.873-62).

Persely
 Minden zsidó háiba egy perselyt
 Dós: Biró József 64-—, Boér Andor 30-—, Frank Zsigmond 32-50, Rosenzweig Jakab 43-—, Weinstein Jenő 20-—, Weisz Samuel 20-50, dr. Wein Miksa 25-50, Lebovics Mór 20-—, Bernát Farkas, Hegyesy és Klein

SZABÓ IMRE
ZSIDÓCSKÁK
 VÁZLATKÖNYVE
 MEGJELENT!
 ÁRA: 12 LEI, DIÁKÖTÉSBEN 20 LEI
 BESZEREZHETŐ CSOPORTOK SZÁMÁRA AZ „UJ KELET” KIADÓHIVATALÁBAN, SZENTLÉLEK-UTCA 1-b

KLEIN ÉS LAZAR
 nemzetközi szállítási vállalat
 Arad, Str. Col. Pi. 1. (Vörösmarthy) 2.
 Rendszeres gyűjtő és vagonforgalom a külföld valamint belföld minden irányából és irányába
 Kirendeltség a curtsici határállomáson

MEGNYILT
 ENGRÓS ÉS DETAIL
 női- és leányka konfektio-üzem
 Mértékutáni rendelések 24 órátt. Állandó választék kész modell-kabátokban.
BAUMZWEIG,
 Bethlen-u. 15. — Félémelet

Egy elajta 25 L, 100 fa egy kert, 1000 fa egy liget, egy dunam 125 Lei, Nahtia 12.500 Lei. Jährzeit-alapítvány 1250 L. Arany-könyvbe vezetés 1000 L.

Templomadóomány
 Gondoljatek a Tétra előtt a Zs. N. A.-ra
 Zsidó: Klein Mózes egerháti adománya 800-—.
 Dós: Rosenzweig Cheszel, Rosenzweig M. Jehuda 20-20-—, 340-—

Összesítés

Dós	2.907-65 Lei	4.941-10 Lei
Brád	315-75 „	315-75 „
Zsidó	300-— „	1.232-— „
Kérdővársárhely	160-— „	160-— „
A többi helységekéből	160-— „	217.479-55 „
Jelen számunkban:	3.163-40 L	
Az összeggyűjtendő	600.000 L-ből bef.	224.128-40 Lei

Főszerkesztő: DR. FISCHER JOZSEF
 Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
 Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv. társaság.
 Szerkesztőség: Galva Reg. Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 46.
 Kiadóhivatal: Szentlélek-utca 1/a.
 Fiókkiadóhivatal: Nagyvárad, Deák Ferenc-u. 9. Arad, Str. Alexandri 1. Szatmár, Bathányi-utca 24. sz.

Előfizetési ár: havonként .... 30 lei
 Egyes szám ára helyben, vidéken és pályaudvarokon 1-50 L

Parfumerie „IDEAL“ illatszertár

TARGU-MURES | MAROSVÁSÁRHELY, FŐTÉR 5. SZÁM

Fali lámpák
Függőlámpák
Lámpacsövek
Lámpaernyők és mindenféle világítási áruk
Porcellánárak
Táblalüveg és ablak-tapasz
Zsinór és ornament-tábla
Préselt- és csiszolt üvegarak érkeztek!

HÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
KONLÓS TESTVÉREKTŐL
ORADEA-MARE — NAGYVÁRAD

KÁVÉCSARNOK és ételetornai jövedelmek naponta frissen készített ételek

GRÜNFELD-nél
 Oradea-Mare, Str. Saguna (volt Kapucinus-utca) 6
 Pontos kiszolgálás!! — Szolid árak!

Gyönyörű modellek

érkeztek női toalettek, leányka- és flu kötött ruhákban

Különlegességek!

Mindennemű kötöttáruk nagy választékban

IMRE LAJOS,
 Wesselényi- és Szép-utca sark

Feltűnő olcsó árak!

Most érkezett nagy mennyiségben békebelli minőségű prima flor- és musslin-harisnya divat színekben.
 Gyermek-harisnya, prima flor, minden nagyságban.
 Nagy választék női seiyem, gyapjú kabát- és átkötés-bluzokban

BLATT

KÖTÖTT SZÖVÖTT ÁRUHÁZA
 CIUJ, FŐTÉR 13. SZÁM

CIMKÉK, PLAKATOK, RÉSZVÉNYEKÉSGYETEMI JEGYZETEK

a legkényesebb ízlésnek megfelelően készítenek

BAGA ISTVÁN
 litográfiai műintézetében
 Cluj, Str. Jorga (Jókai-u.) 2

A legrégebbi cluji grafikai műintézet, kibővítvén a legmodernebb gépekkel, egytől akárhány színt készítenek megrendelésre pontosan, bármely kompl. kált grafikai munkát

Nagymennyiségű lámpaárak, csövek, táblalüveg, karisbadi porcellán és Dittmar-féle lámpaárak érkeztek.

DEUTSCH K. I.

üveg és porcellán nagykereskedés r. t.

Oradea-Mare — Nagyvárad,
 Str. Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) 4.
 Telefon 71

Pontos és szolid kiszolgálás!

VADÁSZ ÉS TSA

VILLAMOSÁGI ÉS VÍZVEZETÉSI REHENDZÉSEK SZERELÉSI VÁLLALATA

Cluj, Egyetem-utca. — New-York épület.
 Telefon-szám: 2-14. Telefon-szám: 214.

Alulírott értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az általam alapított **METROPOL-KÁVÉHÁZ** vezetését újból átvettém és azt régi szakértelemmel fogom kezelni, hogy ezáltal a múltban tapasztalt jóindulati pártfogást újlag is kiérdemljem

Teljes hűzettel — **LÓWY JÓZSEF,** kérés.

Kész nyári ruhák, hölgyek és leánykák részére érkeztek **SIPÓSI JENŐ** céggel — Főter 17. szám.

Grünwald

Üvegesiszolda, tükröráruháza és épületüvegezési vállalkozása
 Oradea-Mare, Str. Berilozy-utca 16

tudatja, hogy tükrörüveg-szállítmánya megérkezett!

Készít mindenféle csiszolt butorüvegeket és tükröket, tükrök nirofoncsorozásait. — Fintörök I. II. III. rendű (2 1/2 coll) ládákban. Épületüvegezés! Minden méretű valódi cseh táblalüvegek állandó nagy raktára

Lámpaárak, üvegek és be-
 kristályozott csiszolt üvegek, demijonok legolcsóbban beszerezhetők

Ausländernél Cluj
 Piata Mihailu Viteazul 39. sz. alatt
 EN-GROS! EN-DETAIL!

Uj müzsola és citrom

érkezett nagyobb mennyiségben a **Katz és Bernát céghez**

Cluj—Kolosvár, mely a mai naptól kezdve a legolcsóbb napi áron lesz kiadásitva.

Legolcsóbb elsőrendű 700 szalámi és naponta frissen készült hideg felvágottak kaphatók a

700 Huscsarnok és Szalámigyár R.T.-nél
 Cluj, U. Baritu (Malom-utca) 81. szám a att Vidéki megrendeléseket postán, utánvét en-gros árban — pontosan eszközlünk **ARJEGYZÉK ÉS INGYENI ÉROVITS ES WEINSTOCK**

Azonnal raktárról szállítunk
 bármely mennyiségben versenyteljes árban:

DITMAR féle lámpaárak. — Zománcozott edények. — Automata- és Duivlakatokat. — Fűrészeszetők. — Láncárak. — Cézimapaftók szeggyel 0-24 számig. — Konyha- és zsebkecsék. — Mody- és francia patkószeg. — Rectejeji talpszeg. — Maria- és kőmátró ónozá. — Valódi „PYRAM” cipőgém. — Patentkepcék. — Zantáresca- és Berindei csokoládét gyári árban. — Saját készítményű divat- és parasztpipák. — Összes noribergyi és rövidárak.

Kérjük a szükséges mennyiség megnevezésével — mintet ajánlatföldre ísítván

Prattl HERSCH Testvérek
 Sinteal-Silvaniei — (Szállágyosnyó.)

Uj gyárvállalat — **Ügyeljünk a cégre**

Üvegesiszolda és tükröráruháza

PÉCHY ÉS TÁRSA
 ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. SAGUNA (VOLT KAPUCINUS-UTCA) 20
 Készít tükröket, butorüvegeket, tükrök nirofoncsorozása, finn- és colltörök gyártása

RE
 ÁK
 VE
 T!
 EN 20 LEI

LÁZÁR
 si vállalat (Smarthy) 2. gatom a külföld ből és irányába árállomáson

Reklamo-üzem
 rani rendelések 24 órándó valaszték odell-kabátokban.
MEWEIG,
 n. 15. — Félémelet

L. 100 fa egy kert, get, egy dunnam 12.500 Lei. Jahrb. 1250 L. Arany-zetés 1000 L.

Szentlélek-u. 1.) szé-
 szepeni föirodájának

33-40. Kézírtvárosbely: 44-., Fischmann mann Henrik 40-.

Tóra előtt a 9. -ra
 adomány 800-., zweig M. Jehuda 340-.

As 19481. évben befolyt
 Lei 4.941.10 Lei
 815.75
 1.232.-
 160.-
 217.479.55

224.128.40 Lei
 Erdélyrészi Irodája.

HER JOZSEF
ERTON ERNŐ
 latat részve-
 it Parosé József-utj 48.
 élek-utca 1/a.
 Deák Ferenc-u. 9.
 andri 1.
 yányi-utca 24. sz.

nt ... 30 lei
 pályaudvaron 150 L

APRÓHIRDETÉSEK

Egy azo ara 1 lel. Vestagabb betával 2 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 10 lel.

Angol, francia, német nyelvekből oktatok. Calea Victoriei (v. Kossuth Lajos-utca) 16. 2533-1

Értesel gépezet kerestünk több évi gyakorlati, megfelelő vizsgálati és szolgálati bizonyítványokkal. Ajánlatokat „Diesel” jellegre kiadónivalba kérünk.

szobaberendezés lakáskasszával együtt 25 ezer leiert átadó. Irásbeli ajánlatok „25 ezer” jellegre a kiadóhivatalba kérenek.

Raktárnak, műhelynek vagy gyárnak is alkalmas világos helyiség azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 6221-1

Auto garage és javító-műhely sürgösen eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 2621-1

Egy négy tonnás fűzékenyes teherrautó, sok tartalék alkatrészszel jutányos áron eladó. — Értekezni Jakab fakereskedő, Nagy-bánya.

A világhírű Kerpel Kézfimozító Kerpel szappan Kerpel Bébészappan Kerpel hiltápor kapható kicsinyben és nagyban

Rózea nagydrogeriában Cluj—Kolozsvar, Piata Unirii 26 Mátyás kir. tér — 1256

BLUMENFELD ÉS SIMON RT. CLUJ 1208
 Ajánlja saját főzést szilva-, sörpálinkáját és cognacját, kitűnő likőr- és rumkülönlegességeit, valamint linom uradalmi fajborait.
 Str. Julia Maniu (v. Szentegeyház-u.) 23

„Melissát” kerjen, ha linom! cukorral akár!

„METEOR” PALAGYAR R.-T.
 Fagyvasárhely, Bihar megye
 Ajánlja — elsőrangú Hotschen-gépen készült cellu oze-memes asbest palagyártmányait. A jelenkor elismerten legjobb fedtanyaga tűzbiztos, tartós, könnyű és tetszetős. 2606-1

CITROM
 és mazsola nagyobb mennyiségben MEGÉRKEZETT!
LEB FIVÉREK CLUJ,
 Piata Mih. Vit. (v. Széchenyi-tér) 8
 TELEFON 471 TELEFON

Csak egy utvezet az országba, egésközleg a pártatlan utatán
HIGINA BOBBORSZESZ
 Kapható mindenütt!
 Gyártja: „HIGINA” Készítői és Vegyesüzem Gyár 1256 CLUJ — KOLOZSVÁR

„GÓLYA”-ÁRUHÁZ
 928
 occastója:
 1 gowhrozott gyarjuszövet női alj ... 250.— lei-től
 1 tiszta gyarjuszövet női kabát ... 400.—
 1 tiszta gyapjú női ruha, legnagyobb méretű 600.—

„AROMA”
 gyümölcs- és essencia-gyár
KALLÓS & COMP.
A R A D
 Iroda: Strada Molze Nicovna 7/b
 Ajánlja rum- és likőresszencsát

Baumzweig, Rosenfeld & Co.
 Megérkezett 1 vagon cseh áru rendkívüli olcsó áron:
 140 cm széles gyapjú-szővel Lei 80.—
 80 cm széles la karton .. Lei 15.—
 80 cm széles la parchet .. Lei 15.—
 A fel nem sorolt cikkek feltűnő olcsó áron árusítanak!

a főpostával szemben ::

Egyébort, limárhusolást
 minden mennyiségben, — legmagasabb áron vesz az Agveg-és Vegyipar Rt. Satu-Mare

„URSU” KÉZMŰÁRU NAGYKERESLEDES
 Piata Mihail Vit. (Széchenyi-tér) 26
 Olasz, angol és cseh áruk nagyban

CURCUMA ÉS CSOROLÓDÉ KANTÁR
 LUSZTIS és NUSSBACHER Calea Regale Ferdinand No. 31
 Szállítunk postán, utánvét mellett.

„AGRICOLA”
 Általános Román Biztosító R. társaság Bukuresti
 Alaptőke: 10,000,000 lei
 ERDÉLYRÉSZI VEZÉRKÉPVISELŐSÉG
 Cluj, Str. N. Iorga (v. Jókai-u.) No. 11 (száját hazában)
 valamint alant felsorolt ügyvédségei és az ezekhez beosztott ügyvédek mindegyike előnyös feltételek mellett átveszi a miniszteri rendelettel további működésükben felfüggesztett magyar, német és osztrák eredetű társaságoknál eddig elhelyezett összes ágazati bizosításokat.
HOÜGY-ÖKSÉGEK: Cluj: Str. Regina Maria 1-3 sz. Banca Centrala, Oradea-Mare: Str. Reg Ferdinand 7. Hillinger és Ilyés bankháza. Simleu-Silvaniei: saját regiben (Kereskedelmi bank épületében.) Satu-Mare: Piata Victoriei 6 sz. Banca Romana. Sibiu: Str. Marmatiel: Pécsi és Fried építési vállalkozó cég. Targu-Mures: Pototzky Péter, Str. Calarosilor No. 17. Blatna: Marosvásárhelyi Takarékpénztár fiókja. Sf.-Gheorghe: Dr. Kupferstich Armin ügyvéd. Cristuru-Severino: Székelykeresztúri Takarékpénztár R. T. Brassov: Iosif Lányi, Str. Lunga No. 15. Lupeni: Fried Majer.

CAROL LASSEN
 nemzetközi szállítási vállalat
 CLUJ, PIATA UNIREI No. 4

Eivállal bármily szállítást bel és külföldre. — Flókok és képviselők a kontinens minden nagyobb városában — és kikötőjében. —

Gyorsított nagyszállítványok

Prompt felvilágosítások szállítási és fuvarszámítási ügyekben ::

Saját fuvarreklamációs iroda

Restaurant LLOYD étterem
 CLUJ—KOLOZSVÁR, UNIO ÉS MÁTYÁS KIRÁLY-UTCA SARKÁN
 A nemrég megnyitott ort. kóser étterem Löwy és Feurlicht urak vezetése alatt már is nagy közkedveltségnek örvend. — Elsőrendűen elkészített étel és italaival a közönség legkényesebb igényeit is ki tudja elégíteni.
 Bankettek, lakodalmak, társasvesztorák stb. rendezését legjutányosabb áron vállalja

Kadima kiadóvállalat Rt. kiadása, Cluj—Kolozsvar.

Jo

Az élet-halobegnek ezen a mesébb napján érzi magát a hat, jelent és jó aján évzárado nép tragédiában tegőseiben szület egy tudna sirva jajt olyan magu gólni. Ez a nap nap a jattal-éne őzi a nyójt. s az énekben a angyalok is rem mert ez az köll rás, ez a jaj, ez metes nap imáit az őshazából, ab nap ünnepe? N és félelme reszk ezer felszaggatot Mindentől a pu vizbefojtas halál lala, a ragály és tenetes századok lanság a nép éle nemcsak az egye de az egész nép dotat, innen az amely senki más ónál, akinél az latában gyökerez metes nap, amoh latot a lélek möb

Van ebben szárnyaló vigasz nálalon át az éle a maga legrejt lapozza magát, n életének minden Istennek, az ő ke kegyelemért kiált sem bántó ez a ki nem fogvagogás de a halál tragik nemeseidet. Így nyugszik, így csa fogadja a legfőbb csak igazságos bár a halál, ez n sel, mert a halál Ennek az új élet meg-át a nagy é ban, ez a gondol nek még a Vörö tengeren, ki a emberibb korok idők határán, ho gőzéből újra lent a legsötétebb kö üldözöttje, bünha nak, magint csak össze az élet-halál ünnepei a maguk ségevel a magas kürtök rivalgásán, reményesség és az el a lélek és nem minden testen tu

A megtérés és a jócselkedés az ezer-halál m századokon. Megt józaváltoztatja az